

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Richardt & Secher,
Herregaarden

Hoghoj
i Jylland.

1858.

Richardt del A. Nay lith.

C.A. Reitzels Forlag

Em. Barentzen & Co lith. Inst.

HÖGHOLT

i Jylland.

HÖGHOLT

i Jylland.

Herregaarden Høgholt, der ligger i Hjørring Amt, Horns Herred og Hørmested Sogn, i en Afstand af 2 $\frac{1}{2}$ Mil baade fra Hjørring og Frederikshavn, kan ikke, saaledes som det i Almindelighed angives, have sit Navn af den gamle danske *Uet Høg*, men maa have faaet det af en nærliggende Skov. Ordet *Holt* betyder nemlig en Skov, især en tæt Skov, Høgholt altsaa Høgestoven. Denne Gaards Historie er kun høist usfuldstændig bekendt. Af Kong Frederik den anden fik i Aaret 1561 Gregers Trudsen Ulfstand til Estrup i Magestifte en Gaard i Karsholt i Hørmested Sogn. Sandsynligvis har han været Ejer af Høgholt; i det mindste tilhørte Gaarden i Slutningen af det 16de Hundrebaar hans Enke Fru Karine Banner, en Datter af Rigens Marsk Erik Banner og Fru Rette Rosenkrands, der tillige med sin Søster Fru Magdalene Banner, Enke efter Jver Krabbe til Krabbesholm, havde adskillige Retstrætter med nogle af sine Standsfæller. Saaledes blev i Maj 1592 paa Kongens Rætterting foretaget en Sag, de havde med Peder Reedtzt til Tygestrup, Embedsmand paa Solte (nu Salte, i Sølland), hvem de tiltalte for noget Gods, han havde tilpantet sig af Knud Bille til Flintholm, af dennes Hustru, deres afdøde Søsters Fru Birgitte Banners Gods; de mente, at da Knud Bille ingen Børn havde med deres Søster, ej heller var saa vederhæftig, at han kunde staa sin Hustrus Arvinge til Rette for hvad han havde bortpantet af hendes Gods, burde saadant Pant ingen Magt have og ikke komme dem til nogen Skade paa deres Arv og Ejendom. Paa Søstrenes Vegne mødte Erik Lykke til Eskær og fremsførte denne deres Paaastand. Peder Reedtzt fremlagde et Pantebrev, der var udstedt 1590 af Knud Bille og underskrevet af ham og hans Hustru og forsynet med deres Segl, paa 800 Rdlr., for hvilke han gav hin til frit bruge-

ligt Pant nogle hende tilhørende Gaarde og Huse i Løve og Merløse Herreder, nemlig i Dresfeldbjærg Sogn og By, i Lystrup Sogn og By og i Tingetved. Dette Pantebrev blev i Overensstemmelse med den nedlagte Paaastand kjendt ugyldigt, saa at det ikke maatte komme Fru Magdalene og Fru Karine til nogen Skade; men Peder Reedtzt blev henvist til at føre Sag imod Knud Bille. I Aaret 1594 stævne de Peder Thott til Boltinggaard, Embedsmand paa Bergenhus, for et Pantebrev, denne havde faaet af Knud Bille paa Gods i Fyn, og i samme Anledning stævne de Ludvig Munk til Nørlund, Embedsmand paa Kongens Gaard i Throndhjem, for noget Gods i Thy og Søalling, og ligeledes Fru Helvig Hardenberg til Arrestov, Erik Rosenkrands's Enke, for Gods i Fyn og Sølland, der var pantsat til hende. Desuden udtoge de Stævning imod Mogens, Ove og Peder Bille, Fru Gedske Brokkenhuus, Enke efter Erik Bille til Lindved, samt Jomfruene Hilleborg, Sofie og Margrete Bille med Lavværger, fordi Fru Birgitte med deres (sine Søsters) Samtykke skulde have tilstaaet disses Søn og Broder, den nu afdøde Knud Bille til Flintholm og Lindved, noget af sit Jordegods for hans Livstid, dog paa det Vilkaar, at hendes Søstre ingen yderligere Gæld efter hendes Død skulde udrede end 11,000 Rdlr., som var hendes egen Gæld for hun ægte de Knud Bille, hvilken Gæld de mente at have betalt i Søstrenes levende Live, i det hun med deres og sin Mand's Samtykke havde solgt Gods for 15,500 Rdlr. for at dække Gælden. Desaarfag mente de, at de indstævnte vare pligtige til at betale dem hvad de udover de 11,000 Rdlr. kunde blive dømt til at udrede, efterdi Knud Bille ikke havde solgt eller bortskjædet sin Hovedgaard og sit Arvegods, da hans Hustru ved Døden afgif. Det følgende Aar udtog den oven nævnte Ludvig Munk

HÖGHOLT

i Jylland.

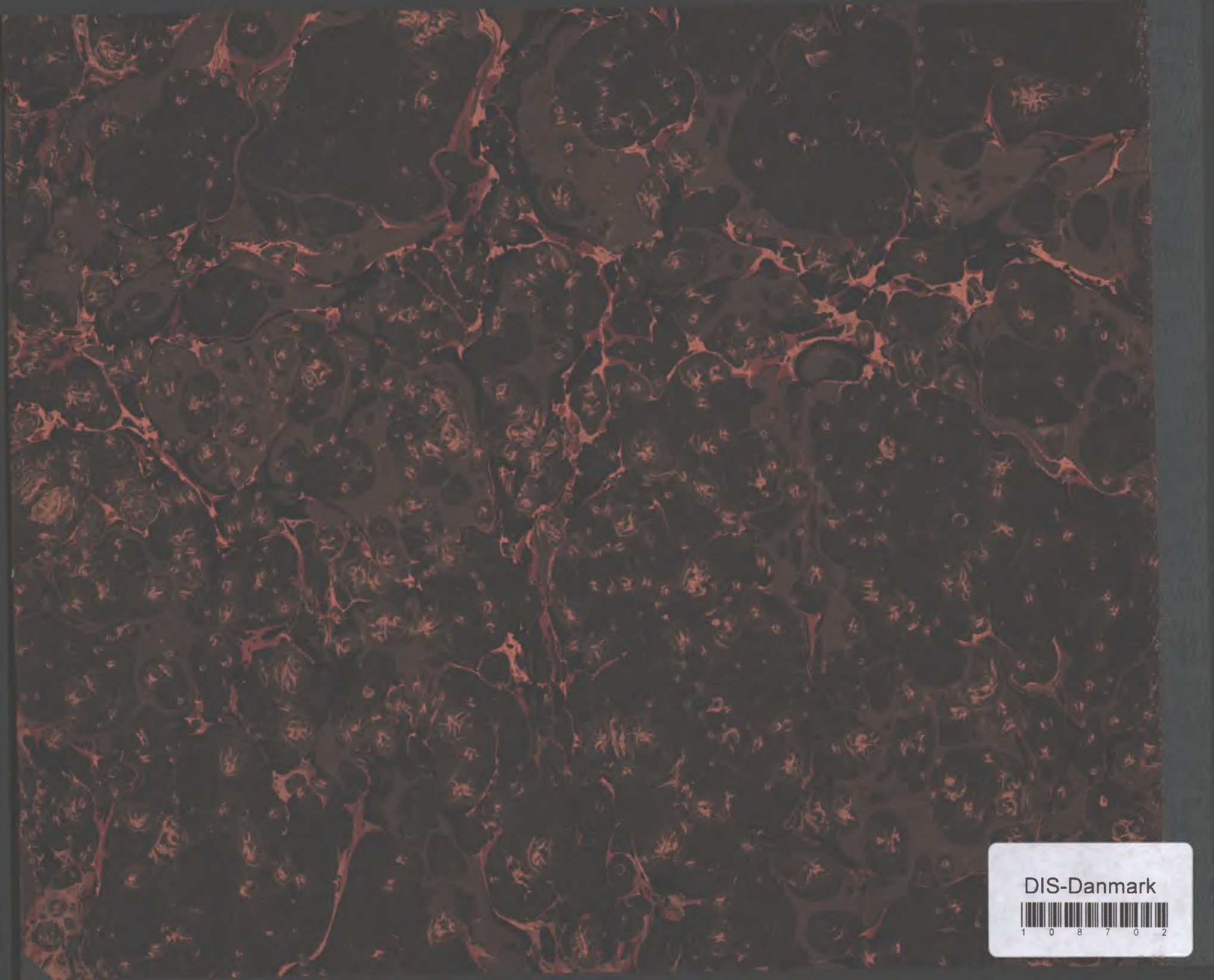
Stævning imod Fru Karine og Fru Magdalene angaaende det omtalte jyske Gods. Paa samme Tid stævnedes Ejler Brokkenhuus til Naffebølle dem, da han havde Tiltale imod dem for „adskillige Løfter, han havde været i til Godtfolk,“ baade for deres afgangne Søster og deres Svoger; og da Gælden var gjort i begges Velmagt og til begges Nytte, maatte de vel svare dertil og holde ham skadesløs i alle Maader. Ligeledes bleve de stævnedes af Knud Bille Stensen til Billekov, Lavrids Straale til Torpegaard, Gabriel Knudsen Akeleje til Nørstov, Landsdommer i Fyn, Dve Bille til Lindved, Melkior Hvas til Hjortholm, Mogens Wille til Møllegaard, Christen Knudsen Akeleje til Skinnerup, Erik Bille til Kærsgaard, Fru Helvig Ulfeld til Højbygaard, Enke efter Sten Bille, Fru Gedske Brokkenhuus, Enke efter Erik Bille, og Jomfruerne Birgitte og Margrete Wille Eriksdøtre, som havde Tiltale til dem for 600 Rdlr. Hovedskol med Rente, da de havde maattet betale denne Sum med Rente til Fru Helvig Hardenberg til Arrestov, Enke efter Erik Rosenkrands, eftersom Sten Wille til Kærsgaard, Erik Wille til Lindved og Knud Mikkelzen Akeleje til Skinnerup, hvis Arvinge de vare, i sin Tid havde sagt god for den oven nævnte Sum, som Fru Magdalenes og Fru Karines senere afdøde Søster Fru Birgitte skyldte til Erik Rosenkrands. Denne Gæld vægrede de to Søstre sig nu ved at betale, skjønt de havde modtaget Arven efter hende, baade Hovedgaarden Hlintholm og mere Gods samt Løsøre. Dve Wille indkaldte dem s. A. for Retten for en Stævning, de havde ladet udtage imod ham, og hvori de ikke tilstrækkelig havde bevist sine Bestyldninger imod ham, og for en Sum Penge, hans afdøde Broder Knud Wille og deres afdøde Søster havde optaget paa forskellige Steder, og han havde sagt god for og derfor maatte betale sin Del af. Utter i Aaret 1598 overgik der Fru Karine Banner en Stævning, som denne Gang var udtagen af en Borger i Odense Dlus Hansen imod hende med Lavværge Erik Lykke til Eskær, Erik Raas til Borggaard, Fru Karine Krabbe til Hlintholm og Jomfru Anne Brahe med Lavværger, alle Arvinge efter den imidlertid afdøde Fru Magdalene Banner, fordi denne sidste og hendes Søster ikke havde fyldestgjort Rigens Raads Dom paa Herredagen

1595, der. Lad, at de skulde betale den halve Gæld, Knud Wille og Fru Birgitte vare i til ham. Fru Karine Banner folgte 1604 en Gaard i Salling i Harre Herred, Torum Sogn og Lille Torum By til Herman Juel, Befalingsmand paa Gulland. Hun døde i Aaret 1611.

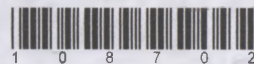
Efter den Tid vides ikke, hvem Høgholt har tilhørt, førend Slutningen af det 17de Hundrebaar, da Ejler Ejlersen Holm til Eskær (i Mosbjerg Sogn) var Gaardens Ejer. Ved hans Død 1706 gik den over til hans Svigersøn Justitsraad J. Jespersen. Han sendte i December 1707 96 Rdlr. i Otte-Skillinger, eftersom han ingen anden Mønt havde, til Øverste ved Aarhus nationale Regiment Infanteri Christian Gregers v. Møsting til Rønnowsholm. Efter J. Jespersen tilfaldt Høgholt hans Søn Niels Jespersen, hvem Gaarden endnu tilhørte i Aaret 1769. Dens Hartkorn udgjorde da: 50 Tdr. 6. Skpr. 1 Fdk. 1 Alb. Uger og Engs Hartkorn, 2 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdk. Skovsklyd, 1 Td. 4 Skpr. 3 Fdk. Møllesklyd, alt fri Hovedgaardstagt. Vøndergodset udgjorde: 243 Tdr. 1 Skpr. 2 Alb. Uger og Engs Hartk., 1 Td. 7 Skpr. 1 Fdk. Skovsklyd og 1 Td. Skpr. 2 Fdk. Hartk. Møllesklyd. Tienderne vare 12 Tdr. Hartk. Senere Ejer have været Godssejer Feeweile, derefter dennes Datter Enkemadame Langvad, som ved Auktion 1844 folgte Gaarden til R. L. Riis, af hvem den nuværende Ejer Proprietær G. Horneman købte den i Aaret 1856 for 110,000 Rdlr.

Gaardens Fladeindhold er nu omtr. 500 Tdr. Land med 24 Tdr. Uger og Engs Hartkorn. Jorderne ere frugtbare og Engene fortrinlige. Kvægbesætningen er 130 Malkæder. Paa selve Gaardens forrige Marker ligge 7 Afbyggergaarde, af hvilke flere udgjøre henimod 300 Tdr. Land, et Vidnesbyrd om Høgholts Størrelse i gamle Dage. Alt Godset er frasolgt.

Borgegaarden, hvis stærke gamle Bygninger ere af Grundmur, er omgiven af Grave og indesluttet af en Plantage; den har et højt Taarn, fra hvis Fjæl Tor-denskjold efter Sagn deri Eggen skal have nedskudt Smaafugle. Ladebygningerne ere af Ege-Bindingsværk.

DIS-Danmark

1 0 8 7 0 2